

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

**РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:**
Львів, Ринок 10. II. пом.
Конто потт. шад. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Гол. Редактор приймає
від 11—12 год. передпол.
Рухомісіа не заетається.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно в краю 4'30 зл.
ЗА ГРАНИЦЮ:
В Америці 1 дол., Франції,
Голландії, Бельгії 20 до. до.
Італії 7'50 зл., Німеччині 7'50
зл., Швейцарії 5 шв. фр.,
Чехословаччині 30 ч. р.
Купів 150 лев., Болгарії 7'50
зл., Австрії 7'50 зл., Зітін
адреса 1 дол.

**В справі оголо-
шень звертатися
до Адміністрації.**
ЦІНА
ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Благодать целібату.

Відомий, загально шанований, громадянський діяч і учений великим заслужений проф. Бодуен де Куртене в своїй часті різко виступив проти безжестокості католицького духовенства, уважаючи його аморальним і протиприродним. Телесним професор згодився на поміщення цієї статті в повному тексті в нашому органі за своїм підписом, що ми й робимо, хоч зовсім природно ставимося шан. професора, що випливає з його світогляду, а його аласним ставленням. Помістивши цю статтю, ми маємо на меті перестерегти наших самовільних „реформаторів“ перед дуже хитрим експериментом, які можуть на нашому ґрунті видати гіркі оwoчі. — Р е д.

Пробуваючи в Кракові десь у 1875 р., зайшов я між иншим також до старого заведення для убого недужих на Шпитальній вулиці. Супроводив мене доктор Генрик Йордан, який згодом був професором діточих недуг у Ягйонським університеті, основав відомий „Парк Йордана“, великим заслужений суспільний діяч. Тоді він переходив психіатричну практику. Щоби виправдати мої відвідини, він у присутності шпитальної служби і недужих ставився до мене як до товариша по професії і для зміцнення своєї та моєї поваги розмовляв зі мною по-німецькому.

Ми обійшли всі відділи шпиталю, так що я міг обсервувати найрізномордніші відміни умових недуг: і беззів себто кретинів, ідіотів, меланхоліків, поступових паралітиків, лараноків, недужих на аморальну ідею (ідеє фікс), мегаломанів, фуріатів і т. н. Сиділа там між иншими також Варвара Убрик, яку її завізніши товаришки, преподобні настоятельки та чернечі сестрички, держали 20 літ замуровану в підземеллі, засудивши її на безоглядну самотність і приневолюючи її відділати випарани з власних відходів. Не диво, що вона після такої 20-літньої дієти вповні зідіотіла, забула людську мову і подобала на жовту воскову фігуру з глибокими бороздами на обличчі, без означеного віку. Підійшовши до неї, д-р Йордан звернувся до мене у святошнім тоні: „Das ist diese berühmte Barbara Ubrück...“ А ця славна Варвара сиділа на фотелі, бездумно гляділа на нас і невпинно трясла сильно головою та руками...

Бачив я також молоду, дуже гарну дівчину, фуріатку, що забила батька і порізала його на кусні, тому, що не дозволила їй вийти замуж за того, якого кохала. Колиб не осуд психіатрів-знавців, висіла би на шибениці. Задля нестачі місця її держали на загальній салі, але звалили її звідку руки. Якійсь нотар, недужий на поступовий параліч, з вічним, проймаючим болем голови, на якій весь час держав чокру хустину, чинно привтався зі мною, зовсім розумно розмовляв, жалувался, що на ньому доконали насильства і прохав, щоби я вставився за нього та повідомив про це зловживання владу. „Адже в Австрії маємо конституцію і особисту ненарушність“...

Д-р Йордан, лякаючись, щоби я не повірив цьому пацієнтові, натяк-

нув щось про Альпи та Карпати. „А так—зединю Альпи та Карпати мостом, збудую також міст через Середземне море, а Сагару заллю морем“. Д-р Йордан даремне лякався.

Врешті дійшли ми до священика з якоїсь гірської парохії, який у звязку з delirium tremens у найвищій стадії, зітшов з глузду на дуже своєрідну мегаломанію. Д-р Йордан привтав його і після кількох байдужих фраз, спитав: „А колиж ви, отче, станете папою?“ — „А так, я буду папою і всесвітнім імператором і...—при цьому очі його блиснули, обличчя засяло, він підніс руку і зверну до нас вказаний палець „...і ще оженюся“.

Після цього вибуху та вислову своїх найпалкіших бажань, священик почав ревіти та полав у фурію. Щоби його приборкати, д-р Йордан крикнув грізно: „отче! кафтан!“ І це зараз помогло. Думка про подружжя була для цієї жертви чимсь, що стояло непомірно вище від папства та панування над усім світом. Пригадав мені це анекдоту, яку Сенкевич передав в одній своїй повісті про російського чиновника-мегаломана, що вважав себе чимсь вищим від самого Бога, бо „председателем святой Троицы“. Цей священик глядів на целібат поважно і не держав „кухарки“, обезсмертеної у „макароничній вірші“ Яна Кохановського. Натомість, щоби злати хробака, щоби затуманити думку, що безнастанно марила про заборонений овоч, почав пити, пити щораз більше, аж врешті дійшов до delirium tremens і до фурії божевілья.

Таких, як він, є досить значне число. В своїх діалектологічних мандрівках по південно-славянських краях, по Литві та по інших краях зустрічав я священиків, зрештою чесних і без закиду, котрі — засуджені на самотність і мучені думкою про неможливість створення легального родинного огнища, або запивалися на смерть, або також віддавалися пристрасній грі в карти. Парохієне дивилися на них зі співчуттям, але без пошани.

Голов церквей і інших достойників ніщо не обходило зі муки і морального упадок жертв, від часів Григорія VII-го (1074 р.) засуджених на примусову безжестокість. Вони глядіть на духовенство, як на „карну і зорганізовану“ армію, як на відірване від світської суспільності потульне знаряддя в боротьбі зі світською владою і в погоні за поневоленням людських душ. Подібно як звичайній армії, призначеній теж для поневолення людей, тільки в іншому напрямі, утруднювали і ще нині утруднюють заключати правильні подружжя звязки. Відомі є заборони заключати подружжя, практиковані у відношенні до університетської молоді, яку вважають за „академічних горожан“, що складають окремий цех на подобу чернечих чинів. Для тих „карних і зорганізованих“ рядів проституція має стати „єрзацом“ подружжя.

Бодуен де Куртене
(Докладніше буде.)

„Сокіл-Батько“ до українського громадянства.

По довгих зусиллях остаточно і львівське воєвідство затвердило статут для сокільських товариств. Уже ніщо не стоїть на перешкоді зорганізувати у всіх трьох воєвідствах наші міста під сокільським прапором, руханкою та впорядом (муштрою), виховати карну молодь на пожиточних громадян та свідомих членів нації. Нема рівного перепон, щоб по наших селах повстали пожежні сокільські товариства, яких члени, зорганізовані в пожежному стягу, несли би поміч у всяких нещастях, служили би з користю громадам, та стали свідомими й карними горожанами.

Тому „Сокіл-Батько“ звертається з горячим закликом до всього громадянства якнайскорше приступити до віднови сокільських руханкових товариств по містах та сокільських пожежних товариств по наших селах. Всякі інформації, статути, сокільську руханкову і пожежну літературу на жадання подасть „Сокіл-Батько“ у Львові, вул. Руська 20. „Сокіл-Батько“ потребує рівнож молодих і метких організаторів, які по вишколенню в руханці і пожежництві на курсах, устроєваних руханковою й організаційною секціями „С-Б“, виїздилиб на провінцію закладати нові та оживляти існуючі вже сокільські товариства. Зголошення приймає канцелярія „С-Б“ в урядових годинах.

Незорганізовані, некарні та байдужі народи гинуть.

Організаційна Секція „С-Б“

Димісія міністра Желіговського?

З кол близьких до мін. Желіговського заявляють, що мін. Желіговський в разі відмовної полагоди радою мін. внесення проєкту закону про організацію найвищих військових властей, подасться до димісії.

Промова мін. Здзеховського.

Сойм-ова будж. комісія 27. IV. радила над проєктом закону про будж. провізорію на травень і червень. Мін. скарбу Здзеховський вголосив промову, в якій м. н. говорив про побільшення емісії здавк. білетів і бильону на 80 міль. зол., про підвищу оплат для скарбу на 10 проц., про способи усунення дефіциту, ощадности, побільшення доходів, програму екон. господарки і т. д.

Red. czas. „Dilo“ Pr. 191/26. W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd okręgowy karny jak Trybunał prawowy we Lwowie, orzekł na wniosek Prokuratury Państwowej, że treść czasopisma „Dilo“ Nr. 90 (10767) z dnia 24. kwietnia 1926 roku pod tytułem: 1) „Waim, waim, waim!“ a) między słowami: Waim, waim, waim! a) słowami: waim, waim, waim! b) między słowami: waim, waim, waim! c) między słowami: waim, waim, waim! d) między słowami: waim, waim, waim! e) między słowami: waim, waim, waim! f) między słowami: waim, waim, waim! g) między słowami: waim, waim, waim! h) między słowami: waim, waim, waim! i) między słowami: waim, waim, waim! j) między słowami: waim, waim, waim! k) między słowami: waim, waim, waim! l) między słowami: waim, waim, waim! m) między słowami: waim, waim, waim! n) między słowami: waim, waim, waim! o) między słowami: waim, waim, waim! p) między słowami: waim, waim, waim! q) między słowami: waim, waim, waim! r) między słowami: waim, waim, waim! s) między słowami: waim, waim, waim! t) między słowami: waim, waim, waim! u) między słowami: waim, waim, waim! v) między słowami: waim, waim, waim! w) między słowami: waim, waim, waim! x) między słowami: waim, waim, waim! y) między słowami: waim, waim, waim! z) między słowami: waim, waim, waim!

Безконкурентно
в основаній в році 1847.
**Торгові вин
Стадтмільера**
1632 Львів, Ринок 34. 1—2
Вина поправні в найліпших яко-
стях і великим виборі, також кор-
леки, рум і лікери.
Ціни на баночки.

Воздушна катастрофа у Варшаві.

27. IV. у Варшаві був потоний полк. Середнійського, інспектора авіаційних військ, котрий згинув підчас воздушної катастрофи, мин. суботи під Радомом, вертаючись з інспекції у Львові. На пожежній Середнійського була теж летюча ескадра, 21 літаків. Підчас лету наслідком мряки літаки зударилися зі собою.
Сержант Бжезіна, змасакрований згинув на місці. Літак Валерійського зачепив крилом об третій літак полк. Кашиного, вилетів із літака мех. Гомадзького, хот був прийнятий ремесом він упав із висо-
ти 500 м. і збився на під метра в землю. Згинув теж військовий обсерватор Вер-
нацький.

Чемберлен про нім. рад. договір.

У товаристві прихильників французько-англійської приязні була 26. IV. конференція в справі нім. рад. договору. Чемберлен м. ин. сказав: Вітаємо з вдоволенням договори, котрі зміряють до утривалення миру, від усіляких, що не будуть творити ворожих відносин до інших союзників.

Апробування нім.-рад. договору.

Комісія заграничних справ райхс-
тару 27. IV. апробувала одного-
дно німецько-радянський договір.

Біржа. Гроші.

Америк. дол. 10'15 — 10'17, канад. дол. 10'05 — 10'08, чеськ. кор. 0'26,50 — 0'26,75, лев 0'3,00 — 0'3'25, франк фр. 0'30'50 — 0'31'50, фр. швейц. 1'70 — 1'75, англ. фунт 44'00 — 44'50.
Золото. 20 кор. 38,53 — 40'00, 20 франк 36'00 — 36'50; 20 марк. 42'50 — 43'00, 10 руб. 46'40 — 48'00.
Срібло. Австр. кор. 0'75'00 — 0'80'00, 5 авр. кор. 3'80 — 4'00, фінлянд. 1'90 — 2'00, рубль 3'20 — 3'30, рубль хлібним сріблом 1'60 — 1'65.
Збірна.
На загал рух уживаний, купують жито, гречку, овес і паст. пшениць для експорту. Ціни на загал удержані, овес дорожжє. Тенденція неодностайна. Настрий і дальша оживленія.
Пшениця краєва біла 45'00 — 46'00, пше-
ниця краєва червона 48'50 — 49'50, жито га-
лицьке 25'00 — 26'00 ачміль галицький бров-
25'50 — 26'50, ачміль гал. паст. 23'30 —
24'50, овес гал. 28'50 — 30'50, гречка
29'50 — 30'50.

z § 303 nk, ad 2) a) b) zbrodni z § 65 a) ustawy karnej i występkę z § 302 ustawy k. że zatem zarządzonej przez Prokuraturę znowu dokonana 23. kwietnia 1926 r. konfiskata z usprawiedliwioną i zarządził znieszenie całego nakładu i wydał w tym 9493 rk, także całego rozporządzenia tego pisma drukowanego. Zarazem wydaje się także odrębnie redaktorowi tego czasopisma, by orzeczenie niniejsze umieścić bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonalnie tego nakazał pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z 17. XII. 1892 Dz. p. p. Nr. 6 ex 1863 t. j. zażądanie za przekroczenie na drukownię 400 zł. — Lwów dnia 24. kwietnia 1926. Hanel.

АГРУМІНА природний питний екстракт, застосування якого дає багато користі, особливо при захворюваннях шлунка, печінки, жовчного міхура, кишківника, нервової системи, а також при анемії, атеросклерозі, гіпертонії, ревматизмі, подагрі, і т. п.

Дешеве, здорове, смачне, практичне.

12474. **Найкращі у всіх складах 32-75 "Народної Торговлі".**

Вальницького, заст. голови Григора Дмукхара (з Брлішні), секр. д-ра Мих. Зв'язця, скарбником д-ра Нестора Прислосського, а місце другого заст. голови зарезервовано для Волин. В склад Гол. Секретаріату входять: Білянський Максим (з Радехівщини), Голінатий Мел., д-р Завиш Мих., Пелехатий Козьма і д-р Прислосський Нестор. Головою Секретаріату є голова Ц. К. або його заступник.

З'їзд партії "Нар. Волі" розважала була поліція, але вже після поладнання всіх важливіших справ. З нагоди з'їзду партійний орган "народовольців" — "Воля Народа", ще раз видрукував партійну програму й організаційний статут.

Ще одна замітка: "народовольські" еволюціонуючі революціонери, зложени головним чином з дрібнобуржуазної інтелігенції, які так делікатно обійшлися в польській буржуазії, відбили собі той стрим на українській інтелігенції й на українському селянстві, що гуртується в Українським Нац.-Дем. Об'єднанні. Читаючи статтю про інтелігенцію під написом: "До кого на службу?", бачимо, що польська буржуазія — це просто "фрашки". Але за те найбільшим лихом для "трудящих мас" є... УНДО, що на своїм складі має попівство, адвокатів і всяку куркульню (себ-то замужніх селян).

"УНДО — кричати "народовольські" поповичі піваршинним товстим друком — є буржуазним, націоналістичним об'єднанням. Йому належить виповісти боротьбу і протиставити класове об'єднання селян і робітників. Пора зрозуміти селянським і робітничим масам, що йти на угоду з власною буржуазією (так таки написано!), це значить крутити добровільно шнур на свою шию, се значить йти на службу

поручувано про свій метод інформуватися перш за все у гінекологів? Кілька принагідних питань з нової правничої літератури і глибоко до тих питань не дають чейже права авторів твердити, що юриспруденція не знає індуктивного методу. Правда, що вона сполучає з ним і дедукцію, але нічого іншого не пропонує автор своїм покликом на математику. Та — виключаючи це останнє — модерна наука права від початку 19. віку послуговується часто індуктивним методом, не кажучи вже про римських юристів, що шукаючи нового права, вживали індуктивного методу, хоч і вони користувалися, як треба, дедукціями. Колиб шан. автор з більшою увагою придивився саме дотичній літературі права, хочби від початку 19. віку почавши, не міг би з такою самопевністю заявляти, що наука права не знає індукції. Хто перечитав хочби Ієрінга, Дєрнбурга або з австрійських письменників Штайнбаха, Офнера і ин., не може сумніватися, що індуктивний метод у науці права вже давно знаний. З початку 19. ст. був прихильником його славний попередник історичної школи Гуго. Але й методологічні твори про це питання не бракувало в юриспруденції. Вже в 1881 р. англослов Офнер знаменитий виклад у Відні: "Zur induktiven Methode im Recht", з котрого й наш автор би був багато довідатися, м. ин. те, що вже Офнер назвав індуктивний метод природописним і зближав його до методу природничих наук (хоч не тим способом, як автор), а крім цього й те, що можна в коротких виводах сказати не раз дуже багато, не сягаючи в райони гіпотези чи

буржуазії, бути її погноєм на її панування (чуєте?!)

Ну, і чи нема причини до атіх? Чи не варто за таку сміливість і корисну для працюючого народу діяльність погладити по головці цих поповичів, вихованих на селянській кєравниці?

Ну, ну, поживем і побачим, який шнур скрутять собі і з ким себє ним зв'яжуть наші "народовольці".

Організаційний рух.

Відносна організація УНДО. в Рудках.

Рудки, 24. квітня.

Нарешті пробудилися політична організація рудяцького судоного повіту. Дня 23. квітня 1926 зішлюся Повіт. Народний Комітет в Рудках і ухвалив розпочати організацію Українського Нац. Демократичного Об'єднання по селах. Відрадиним фактом є, що оба наші адвокати д-р Лев Кульчицький і д-р В. Климичин об'єднали свою участь в організації УНДО. Зразу має відбутися більше віч по селах (перше таке віче з участю обох українських адвокатів має відбутися 6. травня ц. р. в Кривиніках), а після велике віче в Рудках. В нарадах Повітового Нар. Комітету взяли участь і делегати Комарницьких, п. Гр. Тершаковець і д-р О. Утиско, що своїми повсякчасними радами й охотою прийти нашому повітові з помічю дуже підбадьорили присутніх. Містовакан о. сов. С. Кульчицький з Вошнянським об'єднанню, що духовенство рудяцького деканату підтримує акцію УНДО. При цій нагоді вирішувала і справа переходу 200 гр.-католиків з Чернихова на лат. обряд. Стверджено, що посол Пасичий іздат по місцях селах і ріжкими обітницями та страшенним агітас за переходом греко-лат. на латинський обряд. Постановлено протидіяти тій акції владжуванням міжпартійних віч. Таке перше віче відбудеться вже 4-го травня ц. р. у Вістріві.

Депіст д-р Тадей Хутновський одружує 3. Має 16, партер від 9—12 1635 і 3—6. Телефон 38—33. 1—3

Пресовий ланцюх.

На побільшення об'єму "Свободи".

На побільшення об'єму "Свободи" зложили далі:

40. Д-р Лев Хоминський з Каміньки Струмилової — 5 зол. і кличе: о. Мих. Хмільовського в Золочеві і Мих. Баранка в Городищі.

41. Д-р Ярослав Селезінка з Радехова — 5 зол. і кличе: о. д-ра Пел-

фантазії. Але абстрагуючи навіть від самої правничої теорії, сама публікація великого числа модерних законотворів (торговельні, вексельові, шєкові, асекураційного права, німецького та швайцарського цивільного права, нових процесуальних та карних законів і т. д.) і література, яка дала почин до тих публікацій, повинна була перекопати автора, що індуктивний метод de lege ferenda в науці права не тільки знаний, але й став хлібом насущним кожного юриста.

В другому ряді булоб пожадане, щоб автор придивився ближче новій науці соціології — тоді мусів би прийти до переконання, що модерна соціологія покинула вже той шлях, який зв'язував її чи з біологією чи з іншими природничими науками, і сама витворіла собі свої питанні і самостійні наукові основи. Та колиб був у цитованому творі італійського соціолога Льорі перекинув ще кілька карток, то був би мусів залишити свою тезу субординування соціології під біологію, що само собою мусілоб сильно охолодити його розмах до "екскурсії у природничі райони". Вікні колиб критично придивився справжній функції статистики, де й чимало зловживається для переведення особисті чи політичних змагань, мусів би й пригадуватися над тим, чи справді тільки числа є основою цілого суспільного життя. Автор має віру, що математичними формулами розв'яже гордіський вузол. У кого одначе цієї віри нема, мусить домагатися від автора в дальшій частині його розвідки тривалих доказів цієї проблеми.

відгуки дня.

Доцільна реклама.

Я маю якусь несподівану привичку: час до часу заходжу по справу до українських фірм. Це в мене не часто буває, але вже як буває, то тоді наслушаюся багато про них "Слїд до свого".

Ані не думаю заперечувати, що українська суспільність потребує декількох сторіт м'якої есенціального фронт. Це не відноситься ні до політики, ні до шкільництва, ні до виборів, але до... бойкоту українських фірм. Вія переводиться так послїдовно і так завазато, що сьораз стають в отіх. Віжмо, що ми все можемо, хоча воно виходить нам на шкоду.

Але всюгда є своє "але"...

Переглядаючи анонси українських фірм у часописах, бачу по нїм на тімжї посторонїї суспільности. Анонси бувають нудні, а що найважнїше — не дають належаючого пошїтїя по доброту продаваної крामी і не акажуть саме найкращїї його прикметї.

Що крїм є найлїпшїм, найсолїднїшїм, найефектнїшїм — не робить крїмїа фірма і до якого читат газети звик, як до довгїх статтей.

На мою думку можнаб у кожнїї рїдї вичислювати таку прикмету, яка наглядно дєлавалаб її перевагу над подїбнїми тужїмї.

Позволю собі подати тут пару рєзєкїм доцїлнїм рєкламї (без застереження авторських прав):

"Цукорки з фірми "Фортуна Нова" можуть осолодити навіть теперїшнї відносинї".

дїх з Радехова, Мирона Луцького з Ячїня і д-ра М. Рїбака з Глїня.

42. През. Волод. Децикевич (Львів) — 10 зол.

43. Мартюк Іван з Копичинь — 5 зол. і кличе: пор. Романа Петрицького Стефу Савчаківу з Копичинь і д-р. Тому Горина з Чорткова.

44. Д-р В. Луїні з Борщєва — 10 зол. і кличе: д-ра Шуровського з Мельнїш, д-ра А. Гарасїмова в Стрїю і о. сов. Й. Малицького з Борщєва.

45. Михайло Терлецький (Львів) — 10 зол.

46. Дмитро Кульчицький (Самбір) — 10 зол.

47. Д-р Володимир Охринович (Львів) — 5 зол. і кличе: Д-ра Романа Стефановича в Залїсїках і о. Омєляна Воєрського в Новосїлї Костюковї.

48. Пос. Борис Козубський (Кремїєнцї) — 10 зол. і кличе: Д-ра М. Пїрогєва в Ковлї, д-ра Арсєна Стїнського у Володимїрї і д-ра О. Кульчицького в Городєнї.

49. О. прал. Л. Куницький (Львів) — 10 зол. і кличе: о. прал. В. Томовича (на 20 зол.), о. прал. А. Ковальського (на 20 зол.), о. В. Виньського з Іванїкї (на 20 зол.), о. І. Зазуляка з Рожїска, о. П. Патрїла з Переїсїка.

50. Мих. Стефанівський (Львів) — 5 зол. і кличе: Михайла Галїбєа і Кїндриха Юліана і Дєдєлїського Леонарда — усьїх у Львовї.

51. Грєсєк Василь (Львів) — 5 зол. і кличе: Кузьмича Івана і Чорнїя Івана у Львовї.

52. О. Памян Лопатинський (Львів) — 5 зол. і кличе: о. Андрїя Пєлєсєнського, парокха Лїсїтїя і о. Вілїницького, парокха Залєсєцє.

53. Д-р Михайло Волошин (Львів) — 5 зол. і кличе: о. В. Гоцького в Колодєсїх пов. Жовтанї та о. Кїпрїана Ясєницького в Жовтанцях.

54. О. Д. В. Садєвський (Львів) — 5 зол. і кличе: о. д-ра Костєльнїка, о. д-ра Яр. Лєвїцького, о. Ю. Дєрєвїча і о. Петра Хомїна, — всїх у Львовї.

55. Оїнсьєко Олєксандєр (Львів) — 10 зол. і кличе: Мартїня Євгєна, Кїнєкє Дмитра і Дєїєку Івана — купцїв у Львовї.

56. Євгєн Дїдїк (Львів) — 10 зол. і кличе: о. Ст. Смоцїла в Нарєсї, проф. М. Тершаковїца у Львовї, маїстра М. Терлецького у Львовї.

57. Роман Зєчєкївський (Надїєрїна) — 10 зол. і кличе: нєтарїя М. Мочульського в Грїмаловї, нєт. Ром. Гїжєвського в Ябєновї, адв. д-ра І. Сєнєцького в Надїєрїнї.

58. Іванна Худїкова (Крєвїк) — 10 зол. і кличе: Євфрїзїю Дєкову у Львовї, о. прал. Куницького Л. у Львовї і д-ра Якова Турїна у Віднї.

59. Д-р Євгєнїй Гєвдєцький у Львовї — 25 зол. і кличе: о. Степана Оїнїєвїча в Купчїнцях, о. Івана Фєдїньського, дєкана в Лїбїнї вєдє.

60. о. Степан Мєтєльський в Лїсїтїях 5 зол. і кличе: о. А. Флїєнта з Угєрсьєка, д-ра Н. Бїлїка в Стрїю і д-р. Кузєва в Стрїю.

НОВИНКИ.

— **Пєрєд 1-м травнїя.** Вєстрєху пєрєд можлївїмї дємонстрєкїямї днє 1-го травнїя арєштували у Львовї чималє комунїстїв і поконїфїсували дєкї прїготованї вїдєзїн та часопїсї. Мїх арєштованїх вїповал також В. Бєбїньський, вїдповїдальнїй рєдактор "Сїтїя", якого рємїа-

Або: "Хто пїкнєє пїстї "Вєсїлї", нємєє бєлєнєчє розкїтїє зєрєкалє, бє зєчєтєтьсє до чєрєвїкї".

Або: "Хто пє нїлє з пїнїнї "Народнїй Торговї", тїм набїрає нїдєвї зєвїтї су протї тєшї".

Або: "В пїмїх вїд Сємєсїя вїглєдєє бєкїє як мамє, а нїмїє як дємїкї".

Або: "Шєнтросєюзєнє мїлє "Мутї" пїнїє кожнїй бруднїй їнтєрєс".

Або: "Кїфлєр Огїл пєрєстєвїтїє нєвїтїє найбїльшє розкєланє дємашнї єгїпїцї".

Або: "Крєвєльєкє рєбїтїє Українськїх Імїєвїдїє бїрає лїпшє свїєїх кїлїєнтїв, як нє убрала Атантїа".

Або: "В футрєх з рєбїтїє Петра Карпїкє можнїє нєвїтїє на бїгїмї зєвїрїтїє хїлє у власнїх пєтї".

Або: "Матєрїї зї склєду Ромєна Зубчїкє з тєкї сїлї", що нєвїтїє тї, якї вїтїрїють Сєбємє всїх кутї, — нє можуть їх нєтїрїтї".

Я мїг бї шє податї бєгато бїльшє зрєкїв, алє нє хотї, щоб чїтєцїє публїкє алє зрємїлїє мї їнтєрїсї, хоч нє зєшкєдлїєб, щоб поданї фірмї зрємїлїє їх дєбрє.

Так Сєбї прєдстєвїлїє рєкламї, якє мєє рєбїтїє вїжнїмїє на чїтєчїї і рєзкїтїє єднїмїй фронтї бїлїдуєх до свїєїх українськїх купцїв. Чїтєцїє раз-у-раз тєкї згєлєшєннє, клїєт "Сїд до свєгє" зєлєє трїзувалє бї нєвїтїє і мєнє.

Галєкїон Чїлєкє.

ку опечатали. Так само опечатали жидівський комуністичний тижневищ "Die Woche".

— **Нїчїї рєвїзїї в Печєнїжїнї.** Пїшуть нам: Вїночї з днє 18-го на 19-го п. м. вїпала дєржавна подїєвїя пїд прєводом повїтового командєнта на канцєлєрїю кружкє УПТ, в Печєнїжїї І пєрєвїє рєвїзїю, пєрєвєрєючи всї дєкїмєнтї і касєнї кнїгї цього товєрїствє. На зєпїтї урядової кружкє УПТ, п. К. Нєвїкє, з чїєго прїказу і з чїм шукають, командєнт вїночї вїпрїлї вїдповїдє, що прїказу на пєрєвєдєннє рєвїзїї нє мєє нїчєго, а цє тому, що заходїть нєгдє потреба такої рєвїзїї, "бє дєржавє є в нєбєзпєцї", а шукає бєдуть за укритїю збєрєжє і протїдєржавнїмї вїдзєвїямї. По трїгодинїмї шуканнї зєбрала пошїлє кїмїєка обїжнїкїє Головної Управї УПТ, (чїє сто урядового харєктєру) і кїпїжнїкїє "Нашє кєзїн", "Малє Історїє України" і "Короткє Історїє України". По мїдїхотї пошїлї канцєлєрїї кружкє малє вїглєдє справлїшнїмїє "пєбєзєвїє", так усьє бєло попєрєвєрєтє. Тїм самїм нїчїї пєрєвєдєнє тєлєж рєвїзїї в Печєнїжїї у сїмємїх сєлїєх: Матїя Мїкєтєнїє, Васїлє Сємєтїєнїє і Сємєна Сємєтїєнїє; рєзкїтїє пїдє нїчєго протїдєржавнїмїє нє найдєлє. Спєвїдїє час бєз бїз нїзїрїшнїх покєдєстї кїпїєш пєлїцїєнїмїє нападєм по нєчєх на сєкїєїтїє гємєадїє. Шкєдє, що нєє Кєльбєн нє бєз тїї нїчїї в Печєнїжїї. Мєє бї бєз дєбєру нагєду бєчїтїє нє вїдєвїє очї "шїрїкїє прєвє жєїтєстєй у Пємїшї".

— **"Правї" нашєї мємїє в шкєлї.** Пїшуть нам: Подємє до вїдємє номїй вїстувє п. Соколовського, Іспєкєторє шкїл у Ст. Самбєрї. На рєїонїйїй кєнфєрєнцїї учїтєлїствє в Стєрїї Рємїї вїлє зєвїє: кожнїй учїтєлїє мєє вїспєсїтїє в лєкцїї нїй дєнїєкїє усьє тїлькїє польськєю абзубкєю, прїмїє: *Jezyk ruski* — нєт. 15. "Лїє" — мєє писатєсь "Лїє". Тє сємє вїдєвїтїє до кєтєхїтїє і парокхїє. Вїжмо, дєбрє зрємїє розпорєдєк кураторїє ч. 11640/І, л. 9. травнїя 1925, дє кєжєтєсь, що сїєшєннїє обєвїзанїє "wpisywać datę i temat lekcji", алє нє сказєно, що польськєю абзубкєю. Вїжє цїє справу вїспєсїє усьємє куратор Собїєїєнїйї і тєксємє управлїєннїє Іспєкєторє в Самбєрї Сєкєрєтєрїєнїйї. Та щєго нє хотє рєзкїтїє п. В. Соколовський.

— **"Хрїстєс вєскрєс" пїд "народнєю" флїєгєю.** Пєвїдємїємїє нам, що в пов. Самбєрї і Ст. Самбєрї дїєгїє прїказ з "пєвїтїє" вїспєсїтїє днє 3. травнїє польськїє прєпїрїє і нєвїсїтїє їх на грємєдськїє урєдє та на свїє хатї, щоб бєз "Хрїстєс вєскрєс" є "unnarodowionej farbie".

— **З мїтїє Лївовє.** Ось що кєжє статїстїє з мїтєго: Лївїє мєє зарєстрєованїх 235,184 мєшкєнїцїє. На 300 урєдєжєнїє є 251 помершїє. Хлєпєвє рєдїтєсь бїльшє як дїєтєлє. Найбїльшє вїмерло на сухотї (50), далїє на сєрцє (44), залєзанїє лєгєнїє (31) і рєкє (13). Стїєжнїє (фатальнє на трїнацїєткїє!) бєло іє самєвїєстїє. Вїмерло 177 мїшчїє і 191 жїночє. За мїсєць бєло аж 791 нєспєлєнїє вїдєжїє. Травнїє пєрєвєзлїє 2,824,889 лїдєкїє. Шкєдєло прєвїє 1572 мїшчїє і 502 жїночє; на цїє сїє бєло 118 вїлїєнїє мїсьє для мїшчїє і 276 для жїночїє у щємє 270 сїлїжнїє. За тє бєло 5,510 бєзрєбїтїєх, з чєго 1500 будїєвїєнїєх рєбїтїєнїєх, — 989 їнтєлїгєнїєх. Вїдєлїє дєвїєлє на будувє 27 дємїє. Лївїє лїє 2,608 корєв, 2978 тєлєт, 4795 бєзрєг, 330 кєнєлє, 280 вїлєкє, 99 вєлїє і 174,350 кг. дєвєзєного мїєсє. Вїдєдєло Лївїє 12,247 осїб, з чєго дєжє малє чїлїєнїєх: 203 з Австрїї, 92 з Чєхослєвєчїєнїєх, 46 з Нїмєччїєнїєх, 41 з Рємїєнїєх, 30 з Мєдєвєчїєнїєх. -- До Кєшє хорїєх згєлєсїєсь 15,300 нє дєжїєх.

Станова організація українського учительства прив. середніх шкіл.

Уже в "Ділі" з 10. квітня п. р. повідомляли ми про заснування станової організації українських учителів прив. середніх шкіл, починаючи як "Комітет прив. учителів" при "Учительській Громаді". Головою стан. організації була обраний 4. квітня на довірчий нараді учителів Українців прив. середніх шкіл проф. Омелян Назаревич з Яворова. Оскільки організація призначено поки що м. Яворів. Разу "Комітету" має отже вибрати яворівський центр. Одним подається до відома, що яворівський центр вибрав ось таку раду "Комітету": містоголовою проф. Дм. Бурка, секретарем проф. Ів. Чюду, скарбником д-р. д-ра М. Чайковського, кореспондентом проф. Е. Яворовського. Заступниками обрані: проф. д-р В. Бас і проф. Ів. Гуцулак. Провірна комісія: проф. Ол. Ставничка, проф. Ів. Шнірчук і проф. д-р М. Пушкар.

Рада почала енергійно працювати. Розглянуто по всіх центрах українського прив. середнього шкільництва правильний становий організацій з тим, що в кожному центрі має бути створити місцевий "Підкомітет", що як перша інстанція має боронити інтереси місцевого українського прив. середнього учительства і шкільництва. Для успішнішого досягнення на цьому полі кончею тісна злука всіх "Підкомітетів" у "Раді Комітетів" — в даному разі в Яворові — і в тій цілі розіслала Рада до всіх "Підкомітетів" відповідний квестіонар з дразливими, але певними питаннями про положення і відносини учительства і школи. Ухвалено службову прагматику учителів середніх шкіл УПТ. на нараді 4. квітня у Львові предложено вже Шкільній Комісії Головної Управи УПТ, що буде на днях надати над нею і затвердити її обов'язковість. Ходить тепер тільки про те, щоб прив. учительство використало як слід силу

Жіночі модні матеріали Шовки, Полотна Мужеські сукна

1930

1-7

ФІРМА

РОМАН

ЗУБИК

В'їль. Галицька 16.

свої організації для поправки й розбудови нашого національного шкільництва. Е. Я.

З життя партій.

Красний Зізд Парувіт "Народної Воли".

В останніх часах все більше розростається у нас партійний рух, все живіше пульсує політичне життя. Проявом цього розросту є й відбулий 25. ц. м. перший, так сказатиб — конституційний зїзд партії "Народної Воли".

Ще перед двома роками заснувалася ця партія — як кажуть — явочиним порядком, проголошуючи в своїм органі ("Воля Народу") свою програму. Симпатиками її були читачі "Воли Народу", а на чолі стояли самочинно "вибрані" б. москвофільські юноші, головним чином пововичі, що з хвилею комуністичного перевороту на просторах б. Росії з платонічних симпатиків соціалізму стали праворічними соціалістами, спершу народницького покрою (есерівського), а в останніх часах марксистського. Крім цієї — так сказатиб — соціалістичної градації, вони перейшли ще одну еволюцію. Спершу були адектарованими рускими, описали почали признаватися до існування української нації по лінії розв'язки національного питання в Рад. Союзі. І хоч іще й досі керманічі "народовольців" є людьми з двома національними душами, є людьми двох національностей (російської й української), то все таки — хоч повільно, але постійно — вони стають на українській національній базі.

На протязі двох літ партія "На-

родної Воли" існувала більше на папері, як в дійсності, не маючи змоги через негативне відношення влади відбутися конституційного зїзду. Аж в неділю, 25. ц. м. добровільно-самочинні керманічі прокламованої перед двома роками партії скликали перший зїзд на основі 82 про збори. На запрошеннях зі Львова, себ-то назначених згори, а не вибраних 63 делегатів, прибуло 41 з 28 повітів. Разом з львівськими делегатами в зїзді взяло участь 51 основників партії "Нар. Воли".

Зібрання відкрив Мелітон Голінатий, до президії обрано Григора Дмукхара з Брідшини, д-ра Мих. Хаврону з Перемишлянщини і Мих. Стасюка зі Львова.

"Про політичне положення і завдання партії" реферував ред. Кирило Вальницький, про програму партії "Нар. Воли" говорив д-р Мих. Заяць, а організаційний статут пояснював Мел. Голінатий.

В дискусії вибилася головною справою "Рідної Школи", справа національна (себ-то, як національно повинні самоозначити себе "народовольці") та справа освітня й трудової інтелігенції. Деякі делегати виступали проти "Рідної Школи", вже не тому, що вона українська, а тому, що вона в руках унів'ерситетської буржуазії. Після дискусії постановлено тимчасово-переходово піддавати "Рідну Школу". На зїзді зазначилася була досить різко стара москвофільська течія. Та ті, що в часі війни перебували в Росії і "в мішочку носили св'яту, неділимую Русь", переконалися, що вона не існує, а навапи, що Росія складається з великої кількості різних народів, в тому й українського. Ш

аргументи з автономії переконали велику більшість зїзду.

Після рефератів прийнято й затверджено програму партії й організаційний статут та теж про політичне положення.

Стверджуючи, як не постійно стверджують соціалістичні партії, розклад капіталізму й невідату комуністичних спроб європейських держав (на основі локкарнських пактів), політичні теми анулюються, на — положенні Польщі.

Треба щонайменше сумніватися, чи колонізація, нищення шкільництва, ліквідація самоврядування є ділом тільки польської буржуазії. Але йдм далі. Партія "Народної Воли", як і її побратим "Селянський Союз", проголошує один фронт з всіма селянськими й робітничими партіями, що стоять на ґрунті пролетарської демократії та класової боротьби.

Виходячи з цього становища партія "Нар. Воли" буде боротися за соціальне визволення, як передумову національного. В першу чергу партія домагається земельної реформи без відшкодування користі безземельних і малоземельних, робітничої контролю продукції.

привернення громадської самоуправи, гарантії соціального законодавства й охорони праці та амністії для політичних діячів.

Головою Центр. Комітету партії "Нар. Воли" обрано ред. Кирила

д-р СТАНИСЛАВ ДНІСТРЯНСЬКИЙ.

Збірник правничої комісії.

Рік I. ч. 1, 1925 р.

(Докінчене.)

Та не в тому діло — автор має безперечно заслугу, що вказуючи на зв'язки з різними науками, звернувши увагу правничого світа на потребу оглядатися на висновки інших наук, але при тім він не здав собі рахунок на те, що юрист-пруденція має вже від віків свою питому мету, а тим самим і питому шляхи до її пояснення. Чейже він сам каже в одній із приміток, що "майже до кожного з предметів знання доходить люде різними відмінними методами". Між тим, оскільки є провідний шлях в його праці, то він представляється так: "Наука права стоїть у тісному зв'язку з соціологією, соціологія підпорядковується під біологію, біологія стоїть у тісному зв'язку з хімією і фізикою, фізика ґрунтується на математиці" — отже: "хочеться розслідити правні відносини так, щоб можна їх уложити в пропорції, в форму рівнянь". Такий сильний, побудований на аналогіях ріжної якості, не може привести до тривкої синтези — а саме "охота" щось робити не є ніяким науковим висновком. Може адектар автором в дальшій, недрукованій ще частині розвідки перевести цей слід чини доказ; але в цій частині крім "охоти" автор не доказав самої тези. Я особисто маю сумнів, чи можна взагалі застосувати, хочби de lege ferenda, до юстигорическої формули, бо навіть йатагорическі добування в світі не тільки числа, але й гармонію, а

чейже право, як правний порядок, не підходить під поняття числа, радше гармонії.

Наукова творчість не лежить у тому, щоб перечитавши або переглянувши багато наукових книжок, до поодиноких речень із них писати наукові чи настроєві глосеси, але в тому, щоб перечитавши багато, виробити свій власний річевий погляд та оперти його на тривких наукових аргументах. Це не виключає справжньої наукової поділки. Славний австрійський юрист Офнер каже у своєю викладі "Das Recht zu leben" (1884), що винямає свідомо всі цитати, які не належать до безпосереднього змісту, бо такі цитати перешкаджають і, замість теплого відчування гадок докладчика, викликають хіба шльком непотрібний подив його учених.

Взагалі не всі цитати вдаліся нашою автором. Зокрема маю на думці в першому ряді мову, в якій автор цитує чужих письменників, дальше зміст тих цитатів, укінці й т. в. цитати з голови, яких автор не провіряв, як слід. Покликаючися на давні видання "Часописи правничої і економічної", автор цитує погляди німецьких письменників у німецькій мові без перекладу, французьких в українським перекладом, італійських у німецькому перекладі. Це невідповідно. В давніших випусках українських правничих творів подавалася, що правда, рідко німецькі цитати, та й вони торкалися звичайно тільки текстів закону. Але вже не годиться цитувати погляди чужих письменників, не переклавши їх на українську мову. Можна — правда — для точності наводити поодинокі слова в чужій мові, можна

подавати паремії, що є загально відомі; так само розуміється само собою, що чужі джерела треба цитувати в оригіналі — але цитати з літератури повинні бути перекладені. Хто не знає добре німецької мови, не може слідувати за висловами автора, бо в його монографії велика частина тексту має німецькі цитати. Український переклад з французького оригіналу Кетелста (ст. 94) є невірний: la taille переведено помилково: пояс замість ріст, le poids переведено: підміжа замість вага. Таких помилок треба вистерігати, тим більше, що вони ясний зміст оригіналу роблять наскрізь загадочним.

Уже в російських творах стрічаємо часто перекручування латинських цитатів — ця манера перейшла й до України. Тому вважаю своїм обов'язком звернути увагу автора на такі помилки. Кілька разів стрічаємо в тексті з покликом на Ульпіана слова: "Ius est ars boni aique aequi". Не знати, чому автор пише тут "aique", замість зазначеного "et". Колиб задав собі труд і заглянув до першого речення юстиніанських Digestів, то був би переконалися, що тут слово "et" далеко ліпше звучить, ніж "aique", а дальше був би довідався, що Ульпіан не ставить сам того поняття, тільки передає думку давнішого юриста Ісидора. Це гірше випав цитат: "Inter armis Musse silent" на ст. 86. Припускаю, що "armis" є друкарська помилка, бож повинно бути "inter arma". Автор невідповідно відноситься цей цитат до "науки", науку треба відріжжувати від мистецтва (muse). А хіби сам цитат у тій формі не де в літературі не знав, Натомість Цицеро в своїй мові "Pro Milone". 4. 10

каже: "silent enim leges inter arma" — і це є справжній текст цитату, що знаходиться в літературі, про що саме юристи повинні найліпше знати; дарма, що в тій формі він тут не має місця.

Коли говорю про цитати, мушу звернути увагу автора, що тези, на яких він спирається у своїх головних міркуваннях, а саме ні теорія Платона, що мовляв, право обов'язує з природи, не з тези, ні теорія індукції Аристотеля, не є піддержані цитатами з писем тих філософів. Тут не вистачає загальний погляд на видання писем Платона чи Аристотеля. Зокрема з огляду на Платона, я був би дуже вдячний автором, колиб він подав ті місця з Платона, де є expressis verbis сказано, що право обов'язує фізі, а не фізі. Мені не вдалося перешукати всіх творів Платона, щоб це встановити, але конструкція, на яку автор покликуються, так противорічить основній теорії Платона про ідеї, що мені трудно правувати, чи вона в цій формі взагалі знаходиться в його писемях. Щодо Аристотелівської теорії індукції, на яку спирається автор, треба зазначити, що вона виключає якраз саму імовірність, на котру таку велику вагу кладе автор. Тут мусять бути отже непорозуміння теорії Аристотеля.

Вкінці ще кілька слів про становище автора до юриспруденції. Уже в попередньому віші були юристи, що поборювали метод юриспруденції — всеж такі вона залишилася, як сказав Ульпіан, divinius aique humanum genus politica; та хто вимагав про науковий метод у юриспруденції, повинен перш за все злати собі справу із самою правничою літературою. Що сказало над географію на те, колиб ім пок